

Univerzitet u Sarajevu - Pravni fakultet

NASTAVNO-NAUČNOM VIJEĆU PRAVNOG FAKULTETA

Sarajevo, 21.2.2022.

Predmet: Izvještaj o provedenoj evaluaciji nastave i akademskog osoblja na I i II ciklusu studija u zimskom semestru akademske 2021/2022. godine

U skladu sa odrebama Pravilnika o studentskoj evaluaciji rada akademskog osoblja i uspješnosti realizacije nastavnih planova i programa na Univerzitetu u Sarajevu, Dekanica Fakulteta zajedno sa Predsjednicom Odbora za osiguranje kvaliteta, Bastavno-naučnom vijeću Pravnog fakulteta upućuje **Izvještaj o provedenoj evaluaciji nastave i akademskog osoblja na I i II ciklusu studija u zimskom semestru akademske 2021/2022. godine**

Prof. dr. Zinka Grbo, dekanica Pravnog fakulteta u Sarajevu

Prof. dr. Amila Ždralović, predsjednica Odbora za osiguranje kvaliteta

Sarajevo, 4. 2. 2022. godine

Broj: 01-239/22
Datum: 11-02. 2022 god.

Dekanici Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu
Prof. dr. Zinka Grbo

Predmet: Izvještaj o provedenoj evaluaciji nastave i akademskog osoblja na I i II ciklusu studija u zimskom semestru akademske 2021/2022. godine

Na osnovu čl. 122 Zakona o visokom obrazovanju (Sl. novine KS, 33/17, 26/19, 35/20, 40/20, 39/21, čl. 14 st. 1 tač. e) Pravilnika o sistemu osiguranja upravljanja kvalitetom na Univerzitetu u Sarajevu (broj: 02-19/19.) i čl. 19 st. 1 Poslovnika o radu Odbora za osiguranje kvaliteta (od 29.3.2021. godine), Odbor za osiguranje kvaliteta (dalje: Odbor) je pripremio i proveo postupak evaluacije nastave i akademskog osoblja na I i II ciklusu studija, i podnosi sljedeći

IZVJEŠTAJ

Nastavne aktivnosti tokom ljetnog semestra akademske 2021./2022. godine na svim studijskim godinama I i II ciklusa izvedene su *online*. Anonimna evaluacija na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu provedena je u periodu od 17. 1. 2022. do 28. 1. 2022. godine, *online* preko *MS Forms*, na način da su na svim predmetima koji se izvode na I i II ciklusu studija objavljene poveznice preko kojih su studenti/ce koji/i su slušali dati predmet u zimskom semestru pristupali/e anketnom upitniku. U nastavku izvještaja će biti izložene: 1) opšte informacije o anketnom ispitivanju; 2) informacije o broju ispunjenih upitnika i generalni nalazi anketnog ispitivanja i 3) zaključci Odbora o provedenoj evaluaciji nastave i akademskog osoblja na I i II ciklusu studija.

1. Opšte informacije o anketnom ispitivanju

Sadržaj ankete koja se koristila u postupku studentske evaluacije *online* nastavnog procesa za zimski semestar akademske 2021/2022. godine koncipiran je tako da su studenti/ce odgovarali/e na pitanja zaokružujući jedan od ponuđenih odgovora, pri čemu je studenticama/ima bila ostavljena i mogućnost ostavljanja dodatnih komentara u odnosu na pojedina pitanja. Anketa je provedena po nastavnim predmetima (22 predmeta I ciklusa i 26 predmeta II ciklusa) u odnosu na sve nastavnike/ce i saradnike/ce koji su učestvovali u izvođenju nastave u zimskom semestru akademske 2021/22., a ne posebno za svakog nastavnika/cu i saradnika/cu. Pri tome su pojedina pitanja u okviru upitnika koji se odnosio na nastavni predmet bila formulisana na način da su se zahtijevali posebni odgovori u odnosu na predavanja i u odnosu na vježbe.

Nakon završenog procesa anonimnog anketiranja studenta/ica, Edin Hastor koji je kreirao poveznice za pristup anketi za predmete zimskog semestra I i II ciklusa studija akademske 2021/2022. godine, dostavio je rezultate predsjednici Odbora u obliku *excel* tabele za svaku studijsku godinu I i za smjerove II ciklusa studija. Tabele su sadržavale sve potrebne informacije za evaluaciju nastavnog procesa. Odbor je na *online* sjednici održanoj 2. 2. 2022. analizirao dostavljene rezultate i sačinio ovaj izvještaj.

Studenti/ce su odgovarali na pitanja:

- ✓ da li se na nastavnom predmetu izvode predavanja, odnosno vježbe;

- ✓ da li je nastavnik/ca, odnosno suradnik/ca učinio dostupnim u elektronskoj formi nastavne materijale za online nastavu;
- ✓ da li je nastavnik/ca, odnosno suradnik/ca dostupan za konsultacije;
- ✓ da li postoje tehnički problemi tokom realizacije nastave;
- ✓ koliko su studenti/ce procentualno prisustvovali nastavi;
- ✓ da li smatraju online provjere znanja adekvatnim na konkretnom nastavnom predmetu;
- ✓ kako bi ocijenili uspješnost organizacije nastave (1-najlošije, 5-najbolje) predavanja, odnosno vježbi;
- ✓ da li su njihova iskustva generalno pozitivna, te da li bi u redovnim okolnostima preporučili online način izvođenja nastave (npr. u slučajevima nadoknade nastave, kraćeg službenog odsustva akademskog osoblja i sl.).

Uz navedena pitanja studentima/cama je bila ostavljena generalna mogućnost davanja komentara na pojedinačnim predmetima. Na kraju anketnog upitnika studenti/ce su mogli/e dati generalni komentar, odnosno sugestiju.

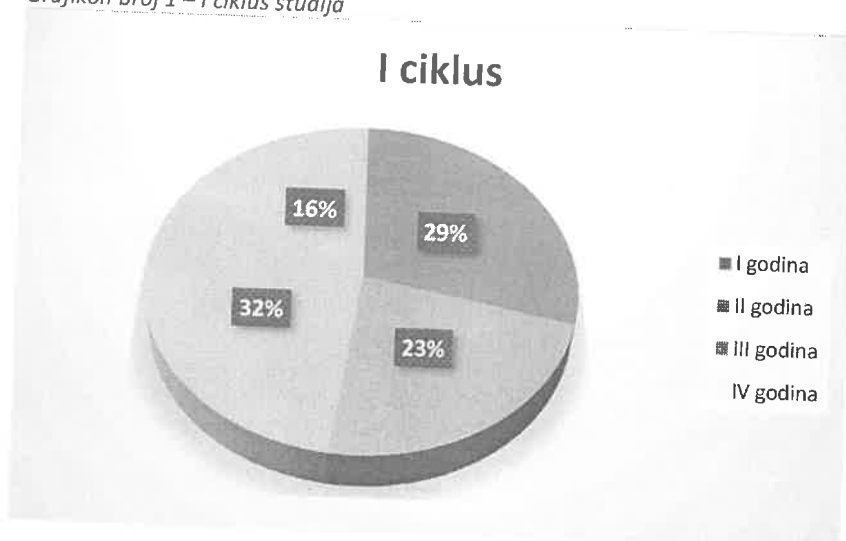
2. Informacije o broju upitnika i generalni nalazi anketnog ispitivanja

2.1. Broj anketnih upitnika i generalni nalazi anketnog ispitivanja

Ukupno je popunjeno 828 anketnih upitnika. Ovakav uzorak je reprezentativan u odnosu na zastupljenost oba ciklusa studija, svih nastavnih predmeta, svih godina studija na I ciklusu i svih smjerova na II ciklusu. Od ukupnog broja ispunjenih anketnih upitnika, 627 je sa I ciklusa studija, a 201 sa II ciklusa studija. U 85% upitnika, studenti/ce navode da su prisustvovali/e više od 70% nastave, 13% između 50% i 70%, a 2% manje od 50%.

U odnosu na ukupan broj anketnih upitnika na I ciklusu studija (627), 29% (182) je sa I godine studija, 23% (144) sa II godine studija, 32% (202) sa III godine studija, a 16% (99) sa IV godine studija (vidi grafikon broj 1).

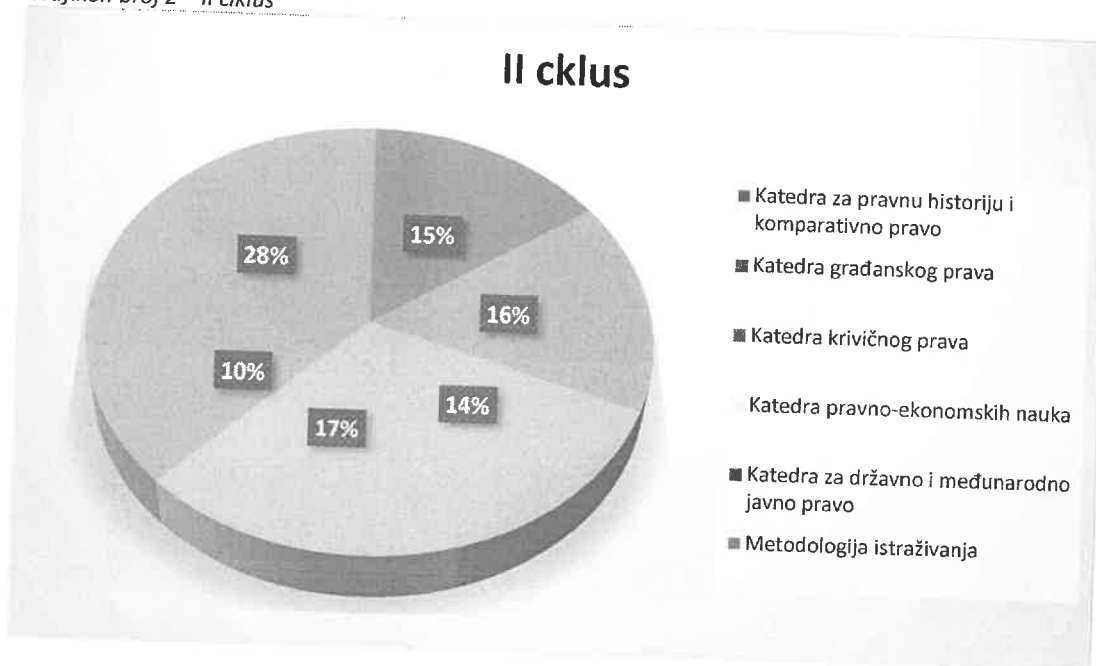
Grafikon broj 1 – I ciklus studija

U odnosu na ukupan broj anketnih upitnika na II ciklusu studija (201), 15% (30) je sa Katedre za pravnu historiju i komparativno pravo, 16% (33) sa Katedre građanskog prava, 14% (28) sa Katedre krivičnog

prava, 17% (34) sa Katedre pravno-ekonomskih nauka, 10% (20) sa Katedre za državno i međunarodno javno pravo, te 28% (56) sa zajedničkog obaveznog predmeta Metodologija istraživanja (vidi grafikon broj 2).

Grafikon broj 2 – II ciklus

2.2. Generalni nalazi anketnog ispitivanja

Na osnovu analize rezultata evaluacije nastave i akademskog osoblja na I i II ciklusu studija, Odbor je na *online* sjednici održanoj 2. 2. 2022. godine konstatirao da je evaluacija provedena uspješno te da je na temelju provedene ankete moguće izvesti opšte zaključke o uspješnosti realizacije nastave na I i II ciklusu studija na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu.

Uspješnost provođenja nastave ogleda se u načinu na koji su studenti/ce ocijenili (na skali od 1 do 5; 1-najlošije, 5-najbolje) uspješnost organizacije *online* nastave na pojedinačnim predmetima. Prosječna ocjena za predavanja i vježbe na I ciklusu studija je **4.58**, a na II drugom ciklusu studija **4.86**.

Na uspješnost realizacije nastave upućuju i odgovori na druga pitanja. U odnosu na ukupan broj upitnika (828):

- u 99,52% (824) se navodi da se na predmetu izvode *online* predavanja i vježbe u skladu sa izvedbenim planom i programom;
- u 91% se navodi da je nastavnik/ca, odnosno saradnik/ca učinio dostupnim materijale za *online* nastavu, a 7% da su ovi materijali bili djelomično dostupni;
- u 88% upitnika se navodi da su materijali bili korisni u procesu savladavanja gradiva, a u 10% da su bili djelimično korisni;
- u 73% se navodi da postoji termin konsultacija ili se konsultacije mogu dogovoriti putem e-maila, a 26% da su konsultacije dostupne putem e-maila.

Imajući u vidu da su nastavne aktivnosti tokom zimskog semestra akademske 2021/2022. godine na svim studijskim godinama I i II ciklusa izvedene *online*, studentima/cama je postavljeno i pitanje da li

su postojali tehnički problemi tokom izvođenja nastave. U 70% upitnika se navodi da nije, u 23% da je djelomično bilo problema, a u 7% da je bilo tehničkih problema u realizaciji nastave. Kao tehničke probleme, studenti/ce najčešće navode brzinu internet veze i sporu konekciju.

Ipak, u 93% upitnika se navodi da su iskustva sa realizacijom online nastave generalno pozitivna te da se preporučuje i u redovnim okolnostima (u situacijama nadoknade nastave, kraćeg službenog odsustva i sl.) izvođenje online nastave. Ipak, u tom pogledu postoje razlike između mišljenja koja su prikupljena kroz anketno ispitivanje na I i II ciklusu. Naime, od ukupnog broja upitnika sa II ciklusa studija, u samo u 2,5% studenti/ce zauzimaju negativan stav u pogledu generalno pozitivnih iskustava i preporuka da se u redovnim okolnostima organizuje online nastava.

Također, 87% odgovora u odnosu na ukupan broj popunjenih upitnika, upućuje da je online provjera znanja adekvatna za konkretne nastavne predmete. I ovdje su vidljive razlike u stavovima i mišljenjima studenata/ica I i II ciklusa studija, te 97% posto od ukupnog broja odgovora u evaluacijskom upitniku na predmetima II ciklusa studija upućuje na pozitivan stav o adekvatnosti online provjere znanja na nastavnom predmetu.

Studenti/ce generalno nisu uvijek skloni/e ostavljanju komentara tamo gdje su ih mogli dati u odnosu na pojedinačna pitanja. I onda kada su dati ovi komentari, oni su generalno češće pohvale. Ipak, pojedinačni komentari i sugestije mogu biti od koristi, posebno u procesima dalje evaluacije nastavnih procesa na pojedinačnim predmetima i na pojedinačnim katedrama. Slično je i sa i generalnim komentarom/sugestijom koju su u formi otvorenog pitanja studenti/ce mogli/e dati na kraju ankete.

3. Generalni zaključak

Imajući u vidu da su svi studenti/ce imali pristup anonimnom anketiranju te da su u ukupnom broju popunjenih anketnih upitnika zastupljeni predmeti svih ciklusa i godina studija, Odbor zaključuje da je anonimno anketiranje provedeno uspješno. Na osnovu odgovora na 'zatvorena' pitanja i većine komentara/sugestija studenata/ica može se zaključiti da su studenti/ce zadovoljni/e načinom izvođenja *online* nastave na nastavnim predmetima zimskog semestra akademske 2021/2022. godine. Ipak, određene primjedbe i sugestije za poboljšanje nastavnog procesa koje su iznesene, istina u manjem broju, treba ozbiljno razmotriti na nivou nastavnog predmeta i na nivou katedri.

Odbor za osiguranje kvaliteta na Pravnom Fakultetu Univerziteta u Sarajevu

Prof. dr. Amila Ždralović, predsjednica

Prof. dr. Fikret Karčić, član

Ss. Lejla Ramić, MA iur., članica

Ss. Harun Išerić, MA iur., član

Mr. sc. Mirela Rožajac-Zulčić, članica

Adnan Muratović, BA iur., predstavnik studenata/ica II ciklusa, član

Faruk Dević, predstavnik studenata/ica I ciklusa, član

